

EKSAMENSOPPGAVE

JUS2211

Vår 2015

Dato: Tirsdag 26. mai

Tid: Kl. 10:00 – 16:00

Alle spørsmål skal besvares. I den samlede vurdering vil del I og del II telle like mye.

DEL I: Teori

Redegjør for rettssikkerhetsutfordringer ved bruk av tvang i velferdsretten, og hvordan disse er blitt løst i gjeldende rett. Foreta også en vurdering av om disse løsningene er tilstrekkelige og hensiktsmessige.

DEL II: Praktikum

Peder Ås hadde lenge ønsket å etablere et hvalfangstkultursenter i den tidligere hvalfangstbyen Lillevik. Han manglet imidlertid en hovedattraksjon som kunne tiltrekke seg de store folkemassene. Gleden var derfor stor da Ås på tampen av 2010 oppdaget at fangstskipet M/S Margret, som til og med var bygd på Lilleviksverftet, var til salgs i Island. Skipet var i svært dårlig forfatning, men var likevel en unik representant for den norske hvalfangstflåten.

Peder Ås etablerte stiftelsen «Margrets venner» og fikk samlet sammen de nødvendige midlene til å kjøpe skipet i 2012. Skipet var imidlertid i så dårlig stand at stiftelsen ikke våget å fjerne M/S Margret fra Island og bringe henne tilbake til Norge for restaurering før stiftelsen hadde sikret midler til dette.

Ås sendte derfor en søknad for 2013 om bevilgning av midler for sikring og restaurering av M/S Margret til Riksantikvaren, som forvalter midler som Stortinget hvert år bevilger til fartøyvern. Direktør Lars Holm i Riksantikvarens kulturminneavdeling, var en kjent skikkelse i det norske fartøyvernmiljøet. Han hadde i mange år vært en fremtredende talsmann for bevaring av fangstfartøy som tilhørte sildeflåtene på Vestlandet og i Nord-Norge, som han hadde skrevet flere engasjerte avisartikler om. Allerede i hans første år som avdelingsdirektør hadde Riksantikvaren bevilget midler til bevaring av to større skip som tilhørte sildeflåten.

Riksantikvaren avsto søknaden fra stiftelsen. Selv om Holm i og for seg mente at M/S Margret var et høyst verneverdig kulturminne, måtte Riksantikvaren prioritere igangsatte prosjekter fremfor å starte på nye prosjekter som både var kostbare og omfattende.

Ås var i harnisk da han fikk beskjed om avslaget, og fikk vite at det var Holm som hadde behandlet søknaden. «En sildefanatiker som Holm er åpenbart feil mann til å behandle en så viktig sak som bevaring av M/S Margret», uttalte Ås til lokalavisen Lilleposten. Han ønsket å påklage avslaget, med samme begrunnelse. Hans jusstuderende datter, Sara Ås, var imidlertid ikke sikker på om det var adgang til å påklage avslaget da bevilgninger fra Riksantikvaren ikke var en rettighet som man hadde, men kun en form for økonomisk støtte som Riksantikvaren kunne dele ut etter sitt faglige skjønn.

1. Har Ås rett til å påklage avslaget?
2. Under forutsetning av at Ås har rett til å påklage avslaget: Hadde Holm adgang til å behandle stiftelsens søknad?

Ås valgte å ikke påklage avslaget, men var likevel ikke den som ga seg uten kamp. Etter utallige forsøk klarte han å få flere lokalpolitikere i Lillevik til å engasjere seg i kampen om M/S Margrets skjebne. Disse tok igjen kontakt med sine partifeller på Stortinget. Dette resulterte i at Riksantikvarens midler til fartøyvern ble økt med 4 millioner. I komitemerknadene stod det at Riksantikvaren skulle prioritere bevaring av M/S Margret.

Ås sendte deretter inn en ny søknad om tilskudd for 2014, og brukte samtidig stiftelsens siste midler på å besørge slepebåttransport av M/S Margret til Lillevik.

Den 29. mars 2014 vedtok Riksantikvaren å gi tilsagn om tilskudd til M/S Margret med 500 000 kroner for 2014. Forutsetningen for å motta tilskuddet var at stiftelsen inngikk en verne- og vedlikeholdsavtale med Riksantikvaren, og at denne ble tinglyst som en heftelse på fartøyet. I denne avtalen hadde Riksantikvaren blant annet stilt følgende vilkår:

- a) Det skal utarbeides en fullstendig tilstandsrapport og en istandsettings-/vedlikeholdsplan av en eksternt, faglig kvalifisert spesialist. Spesialisten skal forhåndsgodkjennes av Riksantikvaren.
- b) Riksantikvaren skal ha skriftlig melding før skipet selges, og enhver bruk av skipet til et hvilket som helst formål må forhåndsklareres med Riksantikvaren.

Peder Ås mente at vilkårene, både hver for seg og samlet, utgjorde en urimelig tyngende byrde for stiftelsen og dessuten gikk ut over det som var formålene bak Riksantikvarens bevilgningskompetanse.

Ås hadde også forhørt seg med flere spesialister som kunne utarbeide tilstandsrapport og istandsetting-/vedlikeholdsplan i henhold til vilkår a. Kostnadene forbundet med dette ville imidlertid beløpe seg til nærmere 350 000 kroner. Dette var midler som stiftelsen ikke hadde, og som den heller ikke hadde muligheter til å frembringe i løpet av overskuelig fremtid.

3. Kan vilkårene opprettholdes?

4. Hvilke konsekvenser vil det få for bevilgningstilsagnets gyldighet dersom ett eller flere av de stilte vilkårene er ulovlige?

***

Oslo,

Christoffer C. Eriksen
Faglig eksamensleder